

HOOFDSTUK 1

De Shuffle blues

In dit hoofdstuk:

- *Shuffle ritme*
- *Bluesladder*

.....

Alle oefeningen in dit hoofdstuk maken gebruik van speciaal voor dit boek geschreven *play-along packs* voor instrumenten in C, Bes, of Es. Heb je het nog niet? Vraag er dan gratis eentje aan op improcircle.nl/my-first-blues-solo.

In dit hoofdstuk staat een *Shuffle blues* centraal. De shuffle is een karakteristiek, hoekig, ritme dat je vaak hoort in een blues.

OEFENING 1.1

Start *Track 1.1 – Shuffle Blues demo*. Let eens op de volgende dingen:

- Welke instrumenten hoor je?
- Kun je de maat meetellen, of meetikken met je voet? 1 - 2 - 3 - 4
- Hoor je het ritme?

Improviseren over een blues. Hoe doe je dat?

Voordat je gaat improviseren in een muziekstuk, wordt meestal eerst de melodie van het stuk gezongen of gespeeld. Als dan jouw moment daar is om een solo te spelen, dan probeer je waarschijnlijk vanuit je gehoor melodietjes te verzinnen. Heel goed! Het helpt dan als je weet welke noten je het beste kunt spelen.

OEFENING 1.2

Start *Track 1.2 – Shuffle Blues*. Je hoort nu een track in jouw toonsoort C. Speel nu eens een solo over de track. Probeer gewoon lekker te spelen wat er in je opkomt en iets te verzinnen dat jij vindt passen. Misschien speel je op je gehoor. Dat is prima en denk dan niet teveel na. Het is natuurlijk wel handig als je in het tempo van de track speelt.

TIP! Heb je geen idee wat je kunt spelen? Dan kun je jouw C, Es, G of Bes spelen. Die klinken eigenlijk altijd wel goed. Probeer er eenvoudige melodietjes mee te maken die passen bij het shuffle ritme dat je hoort. En als je het lastig vindt: speel dan weinig noten. Lange noten en rusten zijn ook goed!

FEEDBACKVRAGEN

- Hoe ging het jou af?
- Zijn er noten die je goed vindt klinken, of minder goed?
- Wat lukte er goed en waar had je juist moeite mee?

.....

Improviseren over zo'n blues is best lastig als je het nog niet zo vaak gedaan hebt. In de loop van dit boek ontdek je gelukkig een aantal hulpmiddelen waarop je terug kunt vallen.

Bluesladder

Een van de makkelijkste manieren om over de blues te improviseren is de *bluesladder*. Die klinkt zó sterk dat hij over het hele bluesschema past. Bovendien kun je er ook nog eens de emotionele lading van de blues perfect mee uitdrukken. Zo kun je je helemaal focussen op het verhaal dat je wilt vertellen in je improvisatie. Ideaal! Als je die speelt in je improvisatie, dan heb je al een belangrijke stap gezet.

We gaan eens kijken hoe de bluesladder in elkaar zit. In ons voorbeeld hebben we een blues in C. Dan speel je de bluesladder van C:

Afb. 1.1 – De bluesladder van C

OEFENING 1.3

Speel de bluesladder van C eens zonder track van beneden naar boven en weer terug. Eerst mag je nog spieken, maar leer hem zo snel mogelijk uit je hoofd. Speel je fluit of saxofoon? Dan speelt de bluesladder zoals genoteerd in Afb. 1.1 misschien lastig. Je kunt dan beter de ladder een octaaf hoger spelen. Gelukt? Dan wordt het nu hoog tijd om die ladder eens te gaan gebruiken in je improvisatie.

OEFENING 1.4

Start *Track 1.2 – Shuffle blues*. Speel nu een solo waarin je alleen de noten uit de bluesladder van C gebruikt. Probeer het uit je hoofd te doen.

TIP! Eventueel kun je jezelf opnemen. Dat kan heel makkelijk met een mobiele telefoon.

Opnemen is heel handig, want dan kun je jezelf terughoren. Zo word je je bewuster van hoe je speelt. Je hoort dan wat je al goed doet en waar nog ruimte is voor verbetering. Bovendien bouw je zo een archief op van jezelf en kun je je eigen ontwikkeling volgen.

FEEDBACKVRAGEN

- Lukte het je om alleen de noten van de bluesladder te spelen, of speelde je ook andere noten?
- Klonk je improvisatie als een leuk verhaal, of speelde je eigenlijk vooral de bluesladder heen en weer?
- Moest je heel erg hard nadenken tijdens het spelen, of speelde je vrijuit?
- Lukte het je om de bluesladder uit je hoofd te spelen, of keek je in de bladmuziek?

Best lastig

Misschien merk je dat het best lastig is om alleen de noten uit de bluesladder te spelen. Je vingers willen misschien ook andere noten spelen. Of je was hard aan het nadenken over wat je wel of niet mag spelen wat ten koste ging van je spontaniteit. Daarmee verlies je ook zeggingskracht en dat wil je natuurlijk liever niet.

Het liefst improviseer je vanuit je emotie en breng je in je solo een overtuigend verhaal over. Door dit soort oefeningen lijkt dat misschien verder weg dan ooit. Want als je te veel na moet denken over wat goed en fout is, raak je soms helemaal de weg kwijt. Daardoor bestaat de kans dat je ook nog eens je speelplezier verliest.

Zure appel

Om nieuwe mogelijkheden aan te leren, kun je het beste dit soort oefeningen toch zo nauwkeurig mogelijk uit proberen te voeren, ook al voelt dat beperkend en speelt het minder spontaan.

Het is even een zure appel waar je doorheen moet. Maar zo leer je veel meer mogelijkheden waarmee je naar hartenlust kunt variëren. Je wilt toch verder komen en niet steeds hetzelfde spelen?

De bluesladder vrij gebruiken in je improvisatie

Goed, je weet nu hoe de bluesladder van C in elkaar zit, maar als je die noten letterlijk achter elkaar speelt klinkt het wel een beetje saai.

Als je meer grip hebt op de bluesladder, kun je vrijuit een boeiend verhaal vertellen in je improvisatie. Dan kun je, zonder erbij na te denken, melodieën mee maken en je muzikaal uitdrukken. Daarbij helpt de volgende oefening.

OEFENING 1.5

Speel eerst de bluesladder van C uit je hoofd. Eerst over één octaaf, van beneden naar boven en dan weer terug. Breid de bluesladder daarna uit naar boven en naar beneden, tot de hoogste en laagste noot die je nog comfortabel kunt spelen. Speel daarna de noten van de bluesladder door elkaar, dus niet in volgorde. Probeer het uit je hoofd te doen!

Luister eens of er combinaties van noten zijn die voor jou lekker klinken. Onthoud die goed, want dat zijn stukjes die je later kunt gebruiken in je solos.

Start *Track 1.2. – Shuffle blues*. Probeer van de bluesladder eens een soort gesprek te maken. Speel de noten door elkaar en speel ze lang of kort en hard of zacht, net alsof je praat. Het helpt misschien als je bij elke noot een woord denkt. Schrijf desnoods eerst een tekst op en speel daarna noten uit de bluesladder erbij. Speel in het tempo van de track!